

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen johtaminen ja valvonta

Webinaari 14.9.2023

Mari Pastila-Eklund, opetusneuvos, OKM
Riikka Vacker, opetusneuvos, OPH

Sisältö

1. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen johto ja sopimusten valvonta
2. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunvarmistus

1.

**Työpaikalla järjestettävän
koulutuksen johto ja
sopimusten valvonta**

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen johto ja sopimusten valvonta

- Koulutuksen järjestäjä vastaa oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen johdosta ja sopimusten valvonnasta. (lain 79 §)
- Koulutuksen järjestäjän roolina on valvoa, että sopimukset sisältävät ammatillisen koulutuksen säädösten edellyttämät asiat ja että esimerkiksi oppisopimuksissa ei ole lainsäädännön vastaisia tai kohtuuttomia ehtoja.
- Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että sen henkilöstöllä on tarvittava osaaminen työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta, ja että sen henkilöstö tuntee toimintaa ohjaavan lainsäädännön.

Johto ja sopimusten valvonta 2

- Esim.
 - oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen edellytysten varmistaminen
 - oppisopimusten sisältö (mm. HOKS, voimassaoloaika, sovellettava työaika, koeajan pituus, palkkauksen perusteet)
 - työnantajan ja opiskelijan informointi mahdollisesta työntekijän oleskeluluvan tarpeesta
 - pyytää opiskelijaa esittämään tarvittaessa oleskelulupakortti
 - laki nuorista työntekijöistä
 - työturvallisuus jne.
- Työnantaja tai koulutustyöpaikan tarjoaja vastaa sille kuuluvista lakisääteisistä asioista

Johto ja sopimusten valvonta 3

Koulutuksen järjestäjä varmistaa, että:

- Henkilöstö tuntee menettelyt ja osaa informoida opintojen aikaisista taloudellisista tuista (esim. opintotuki ja oppisopimuskoulutus, opiskelu työmarkkinatukitilanteessa).
- Henkilöstö tuntee linjaukset oppisopimuskoulutuksen opintososiaalisten etuuksien ja koulutuskorvausten maksamiseen.
- Henkilöstö tuntee opintojen etenemisen seurannan prosessin ja sovitut menettelyt opintojen edetessä nopeammin tai hitaammin sekä siirtymät koulutussopimus-oppisopimus (muutostilanteiden hallinta).
- Henkilöstö tuntee tarvittavilta osin työ- ja virkasuhteessa sovellettavaa lainsäädäntöä.

Johto ja sopimusten valvonta 4

Koulutuksen järjestäjä varmistaa, että:

- Henkilöstöllä on tiedossa yhteistyötahot ja kumppanuudet, joiden kanssa opiskelijan opintoja tuetaan ja edistetään (esim. te-hallinto, nuoriso- ja sosiaalihalinto, työelämä)
- Henkilöstö tietää mahdollisiin laatueroihin liittyvät toimintatavat (esim. mihin opiskelija tai työnantaja ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa, miten koulutus- ja oppisopimuskoulutus on osa oppilaitoksen laadunhallintaa)
- Henkilöstö tuntee ammatillisen koulutuksen rahoituksen sisällöt (perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitus) ja sen, miksi opintojen henkilökohtaistamista ja etenemistä kannattaa edistää ja järjestää työpaikkajaksoja oppisopimuskoulutuksena (etenkin opintojen loppuvaiheessa).

2.

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunvarmistus

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunvarmistus

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 126 §:

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida järjestämiään tutkintoja, koulutusta ja muuta toimintaa sekä niiden laatua ja vaikuttavuutta.

Koulutuksen järjestäjä vastaa järjestämiensä tutkintojen, koulutuksen ja muun toiminnan laadusta ja laadunhallinnan jatkuvasta parantamisesta

Laadunvarmistus 2

- Koulutuksen järjestäjä on tehnyt tarvittavat työpaikalla järjestettävää koulutusta koskevat linjaukset ja päättänyt menettelytavoista, mm.
 - miten työelämäkumppanuuksia rakennetaan, ylläpidetään ja kehitetään
 - henkilöstön vastuut ja valtuudet on päätetty
 - asiakaslähtöisyys toimintaperiaatteena
 - asiointiprosessit ovat sujuvia; sopimusten laadinta
 - mahdollistetaan opiskelijan ja työelämän tavoitteiden saavuttaminen yksilöllisesti ja joustavasti
 - yhteistyö on sujuvaa koulutuksen järjestäjien kesken ja tarvittaessa opiskelija ohjataan toiselle koulutuksen järjestäjälle
 - työelämän tarpeita ja ammattien kehittymistä seurataan systemaattisesti
 - resurssointi on suhteessa tavoitteisiin
 - palautteen keräämiseen ja sen käsittelyyn on sovitut menettelytavat
 - toimintaa kehitetään perustuen seuranta-, arviointi- ja tulostietoon

Laadunvarmistus 3

- Koulutuksen järjestäjällä on menettelytavat, joilla varmistetaan toiminnan laatua, mm. että
 - oppisopimuksen ja koulutusopimuksen tekemisen edellytykset ovat olemassa
 - sopimusten laadinnan prosessi on asiakaslähtöinen
 - koulutuksen ennakkosuunnittelu tehdään yhdessä koulutuksen järjestäjän, työnantajan edustajan ja opiskelijan kanssa (HOKS → eHOKS); suunnittelu edellyttää vuorovaikutusta
 - sopimusten sisältö on säädöstenmukainen ja osapuolet tietävät tehtävänsä ja vastuunsa
 - ohjaus ja tuki opiskelijalle ja työpaikalle on saavutettavaa; ml erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen opiskelijoiden tarpeet
 - työpaikkaohjaajalla on riittävä ammattitaito, koulutus ja työkokemus sekä riittävästi resursseja ohjaustehtävään
 - työpaikkaohjaajalla on mahdollisuus kehittää ohjausosaamistaan työpaikkaohjaajakoulutuksessa, ml kielitietoinen ja monikulttuurinen ohjaus

Laadunvarmistus 4

- Koulutuksen järjestäjällä on menettelytavat, joilla varmistetaan toiminnan laatua, mm. että
 - työpaikkaohjaaja tuntee tutkinnon perusteet ja oppimisen tavoitteet sekä palautteenannon periaatteet ja hänellä on arviointiosaamista
 - opiskelijan koulutus toteutetaan sovitun mukaisesti
 - opiskelijan osaaminen kehittyy HOKSin mukaisesti ja sitä varmistetaan säännöllisesti myös työpaikan kanssa ja samalla arvioidaan opiskelijan valmiuksia siirtyä näyttöön
 - koulutuksen järjestäjä laatii osana laadunhallintajärjestelmäänsä suunnitelman osaamisen arvioinnin toteuttamisesta tutkinto- tai koulutuskohtaisesti
 - opiskelija ja arvioijat ovat perehtyneet tutkinnon osan arviointikriteereihin
 - osaamisen osoittaminen suunnitellaan yhdessä koulutuksen järjestäjän, työpaikan edustajan ja opiskelijan kanssa ja osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (näyttö)
 - Koulutuksen järjestäjällä on toimiva prosessi arvioinnin tarkistamiseen ja oikaisuun, arvioinnin uusimiseen ja korottamiseen sekä suorituksen rekisteröintiin Koski-tietovarantoon ja todistuksen antamiseen

Laadunvarmistus 5

- Koulutuksen järjestäjällä on menettelytavat tunnistaa toiminnan kehittämisen kohteita ja kehittää toimintaa, mikä edellyttää mm.
 - ajantasaista, luotettavaa ja käytettävissä olevaa palaute-, seuranta- ja tulostietoa
 - toimivia tiedon keräämis- ja tallennuskäytäntöjä sekä menettelytapoja varmistaa datan laatua
 - käytäntöjä analysoida tietoa
 - kehittämispäätöksiin osallistavaa päätöksentekoprosessia
- Koulutuksen järjestäjällä on menettelytavat viestintään, jotta menettelytavat ja päätökset ovat opiskelijoiden, työnantajien ja keskeisten sidosryhmien tiedossa

Kiitos!

